

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства

Допущений до захисту

«_____» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри економіки підприємства

д.е.н., професор (Янковий О.Г.)

Дипломна робота

на тему

**Шляхи підвищення ефективності використання
персоналу на підприємстві (на прикладі ТОВ СП
«Вітмарк-Україна»)**

Виконавець:

Гущина І.В.

(прізвище, ім'я і по батькові)

(підпис)

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(вчений ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.

(прізвище, ім'я і по батькові)

(підпис)

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1 Теоретичні аспекти використання персоналу на підприємстві.	5
1.1 Сутність персоналу його класифікація та структура	5
1.2 Показники, що характеризують персонал на підприємстві.	17
1.3 Методика розрахунку зростання продуктивності праці по техніко-економічних чинниках	33
Розділ 2. Аналіз стану і ефективності використання персоналу ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	39
2.1 Техніко-економічна характеристика господарської діяльності ТОВ СП «Вітмарк-Україна».	39
2.2 Аналіз використання персоналу на ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	58
2.3 Резерви підвищення ефективності використання персоналу підприємства ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	64
Розділ 3. Шляхи вдосконалення використання персоналу підприємства ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	75
3.1 Вдосконалення структури управління адміністративного персоналу підприємства ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	75
3.2 Удосконалення структури виробничого персоналу ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	81
ВИСНОВОК	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ БІБЛІОТЕРАТУРИ	86

Вступ

Актуальність теми. В умовах кризи продуктивна й відносно стабільна діяльність підприємства безпосередньо пов'язана з рівномірним використанням різноманітних ресурсів і, в першу чергу, ресурсів праці, тобто працівників з їхнім рівнем освіти, досвіду й майстерності. Як відомо, в теорії менеджменту використовується дуже багато термінів стосовно працівників, що зайняті у виробництві: трудові ресурси, людський фактор, кадри, персонал. На рівні підприємства найбільш доцільним є термін «персонал», адже саме він визначає особовий склад підприємства, який працює за наймом і характеризується певними ознаками, до яких відносять: трудові відносини з роботодавцем, оформлені трудовим договором; володіння певними якісними характеристиками, поєднання особистих та організаційних цілей. Персонал - основний, постійний штатний склад кваліфікованих працівників, який формується і змінюється під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Завдання керівників полягає в тому, щоб максимально ефективно використовувати можливості персоналу. Якими б сильними не були рішення керівників, ефект від них може бути отриманий тільки тоді, коли вони вдало втілені у справи співробітниками підприємства. А це може статися тільки в разі, якщо працівники зацікавлені в результатах своєї праці. Завдяки ефективному управлінню персоналом стає можливою активізація процесів розвитку виробництва на підприємствах України.

Предметом дослідження є оцінка ефективності використання персоналу підприємства та пошук шляхів підвищення продуктивності використання трудових ресурсів.

Об'єкт дослідження - товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ СП «Вітмарк-Україна».

Мета роботи — дослідження впливу трудових ресурсів на ефективну діяльність підприємства та пошук шляхів зростання ефективності їх використання.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Дослідити теоретичні основи ефективного використання персоналу на підприємстві.

2. Виявити сутність, методи, принципи та цілі системи управління персоналом.

3. Дослідити оцінку і мотивацію персоналу.

4. Дослідити структуру персоналу на основі даних товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ СП «Вітмарк-Україна». Визначення резервів продуктивності праці та шляхи її підвищення на основі даних товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ СП «Вітмарк-Україна».

Методи дослідження. У даній дипломній роботі були використані наступні методи: факторний, порівняльний метод, проблемо - ситуаційний, статистичний, техніко - економічного аналізу, прогнозування економічних процесів та інше.

Висновок

Таким чином, достатня забезпеченість підприємства необхідним персоналом, його раціональне використання, високий рівень продуктивності праці, мають велике значення для збільшення обсягів продукції і підвищення ефективності виробництва.

Проблема управління персоналом виробничих підприємств і ефективне його використання відноситься до числа найважливіших проблем сучасного менеджменту, є актуальною і вимагає системного розгляду.

У результаті проведеного аналізу ефективності використання персоналу ТОВ СП «Вітмарк-Україна» ми прийшли до наступних висновків:

- З кожним роком спостерігається поліпшення основних показників підприємства, що свідчить про позитивну діяльність підприємства. Підприємство не працює в борг, воно в стані самостійно покривати свої зобов'язання, про що свідчать показники платоспроможності підприємства.
- Показники ефективності використання персоналу досить позитивні. Прибуток на одного працівника має тенденцію до росту. Темпи росту продуктивності праці за останні роки перевищують темпи росту заробітної платні.

Незважаючи на позитивні результати діяльності, ТОВ СП «Вітмарк-Україна» також маютья і негативні явища при використанні персоналу:

- Виробничий стаж персоналу у великому ступені залежить від віку працюючих на даному підприємства, відповідно, найбільший питома вага займає персонал зі стажем до 5, а також від 5 до 10 років.
- Деякі управлінські служби на підприємстві дублюють одна одну, що приводить до зайвих витрат на підприємстві.
- Застаріле обладнання не дає в повній мірі використовувати виробничий персонал

На підставі проведеного аналізу було встановлено, що основними резервами ефективного використання персоналу є:

- ✓ зниження плинності персоналу на підприємстві;
- ✓ ріст продуктивності праці й економії чисельності персоналу.
- ✓ розвиток персоналу, підвищення мотивації до виконання задач, що коштують перед підприємством.

Завершальним етапом з'явилося на підставі виявлених резервів запропонувати шляхи ефективного використання персоналу на підприємстві.

Нами запропоновано для підвищення використання виробничого персоналу закупити нове виробниче обладнання, що дозволить підвищити виробництво високорентабельної продукції від 5 до 15%.

Для підвищення ефективності використання управлінського персоналу ми пропонуємо впровадження нового програмного забезпечення, що дасть економію на заробітній платні.

Результати запропонованих заходів свідчать про їх ефективність.

В цілях продовження пошуку шляхів вдосконалення використання персоналу підприємства ТОВ СП «Вітмарк-Україна» необхідно:

- продовження роботи по вдосконаленню структури управління підприємством, укрупненню структурних підрозділів ;
- продовження роботи по проведенню інвентаризації на підприємстві;
- продовження роботи з підготовки об'єктів соціальної інфраструктури;
- забезпечити створення системи кадрової підготовки на підприємстві;
- широко упроваджувати індивідуальне навчання і професійну підготовку;
- надавати посильну допомогу для відновлення професійно-технічного навчання.

Список використаної літератури

1. Податковий кодекс Україна – Х.: Одисей, 2011. – 628 с.
2. Господарський кодекс України. – Х.: Одисей, 2004. – 232 с.
3. Цивільний кодекс України. – Х.: Одисей, 2004. – 400 с.
4. Бандурка А. М., Червяков И. М., Посылкина О. В. Фінансово-економічний аналіз: Учебник. – Харьков: Ун-т внутр. дел, 1999. – 394 с.
5. Бланк И. А. Управление прибылью. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. – 752 с.
6. Бланк И. А. Финансовый менеджмент. – К.: Ника-Центр, 1999. – 528 с.
7. Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. Економіка підприємств: Навч. посібник. – Львів: Сполом, 2000. – 212 с.
8. Грузинов В.П. Экономика предприятия (предпринимательская): Учебник. – М., 2002.
9. Денисов А. Ю. Экономическое управление предприятием и корпорацией. – М. – 2000.
10. Дорошенко А.С. Трудовые ресурсы. – М.:ИНФРА, 2004.- с. 6
11. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2018. – №10. – С. 10-31.
12. Зверяков М. І. Національна економічна система: проблеми теорії / М. І. Зверяков. – Одеса : Астропринт, 2012. – 320 с.
13. Завітовська Г.Т. Економіка праці: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2003. - с. 243 – 247.
14. Иващенко В.И., Болюк М.А. Економічний аналіз господарської діяльності.: Навч. Посібник.- К.: Нічлава, 1999.- с.25-37
15. Ильин А.И. Планирование на предприятии. – Минск: ООО «Новое знание», 2002. – с. 197-218
16. Кибанов А.Я. Основы управления персоналом: Учебник. – М.:ИНФРА-М, 2002. – 340 с

17. Кибанов А.Я., Федорова Н.В. Управление персоналом : Учебно-практическое пособие. – М.: Финстатинформ, 2000.
18. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации / Под ред. А.Я. Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА -М, 2002. – с.300-311
19. Корбов М.Я. Фінансово - економічний аналіз діяльності підприємства. – К.: Знання, 2000.- с.185
20. Лапин Е.В. Оценка экономического потенциала предприятия. – Сумы, 2004.
21. Магура М.И. , Курбатова М.Б. Организация обучения персонала компании. – М.: Бизнес школа Интел-Синтез, 2002. – с. 84-90
22. Нікіфоренко В.Г. Управління персоналом: Навч. посібник . – О.: Пальміра, 2007. – с. 40 – 41
23. Осипов В.И., Ягодзинский А.И., Граждан В.Д., Никифоренко А.Т. Экономика предприятия: Практическое пособие.- ч.1 – Одесса: Астропринт, 1998. – 356 с.
24. Осипов В.И. Экономика предприятия: Учебник. – О.: «Маяк», 2005. – с. 247 - 250
25. Осипов В.И., Ягодзинский А.И., Граждан В.Д., Никифоренко А.Т. Экономика предприятия: Практическое пособие.- ч.1 – Одесса: Астропринт, 1998. – 356 с.
26. Економіка підприємства: Навчальний посібник / За ред. А.В.Шегди. – К.: Знання, 2005. – 431 с.
27. Економіка підприємства: Підручник / За ред. С.Ф.Покропивного. – 2-ге вид., пер. та доп. – К., 2002.
28. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2002. – с.120 – 134
29. Свинцицька О.М. Планування діяльності підприємства : Навч. посібник. – к.: Європейський Університет, 2004. – с. 63-65
30. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности. – 2-е изд., перераб. и доп. – Мн.: Экоперспектива, 1997. – 367 с.

31. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2005. – 662 с.
32. Стоянов Е.С. Финансовый менеджмент. – М.: Перспектива, 2001. – 425 с.
33. Скляренко В.С. Планирование численности работников предприятия (фирмы) // Справ очник економіста. – фехраль 2007. - №2(32). – с.103-107
34. Сколяренко В.К.: „ Нормирование труда на предприятии” // Справ очник економіста, июнь 2007, №6(36). – с. 77
35. Слиньков В.И. Управление персоналом: Практические рекомендации. – К.: Алерта, 2004. – 240с.
36. Стичинский Б.С. Научно- практический комментарий к законодательству Украины о труде / Под ред. Б.С. Стычинский, И.В. Зуб, В.Т. Ротань. – 5-е изд. Доп. и перераб. – К.: Издательство А.С.К., 2004. – с.900
37. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз промислового підприємства. – Львів: ЛБІ НБУ, 2000. – 485 с.
38. Терещенко С.І. Моделі оцінки платоспроможності підприємств // Фінанси України. – 2001.- №7. – с. 69 – 74.
39. Чевганова В.Я., Чичкало-Кондрацька І.Б. Методичні підходи до аналізу можливості відновлення платоспроможності підприємств // Актуальні проблеми економіки. – 2004. - №4. – с. 30 – 33.
40. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства: Навч. Посібник. – 2-е видання, стереотипне. – Львів: Новий світ. – 2000, 2004. – с.142-151
41. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия: Пер. с нем. / Под ред. проф. А.П.Поршнева. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 512 с.

42. Швиданенко Г.О., Дмитренко А.І. Санація балансу в системі антикризового управління підприємством // Актуальні проблеми економіки. – 2005. - №4. – с. 33 – 36.
43. Шеремет А.Д., Негашев Е.В. Методика фінансового аналізу. – М.:ИНФРА-М, 1999. – 176 с.
44. Шумська С. Кредитна підтримка розвитку вітчизняної економіки: об'єктивні умови та потенціал зростання // Економіст. – 2005. - №3. – с.35.
45. Экономика предприятия (фирмы): Учебник / Под ред. проф. О.И.Волкова и доц. О.В.Девяткина, - 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА – М, 2003. – 601 с.
46. Економіка підприємства: Навчальний посібник / За ред. А.В.Шегди. – К.: Знання, 2005. – 431 с.
47. Економіка підприємства: Підручник / За ред. С.Ф.Покропивного. – 2-ге вид., пер. та доп. – К., 2002.